2

ЛРМ

ЛЬВІВСЬКА МІЖОБЛАСНА СПЕЦІАЛЬНА НАУКОВО-РЕСТАВРАЦІЙНА ВИРОБНИЧА МАЙСТЕРНЯ

ДЕРЖБУД УРСР

УКРАЇНСЬКЕ СПЕЦІАЛЬНЕ НАУКОВО-РЕСТАВРАЦІЙНЕ ВИРОБНИЧЕ УПРАВЛІННЯ

пам'ятка архітектури
XVI ст.
житловий будинок
пл. Ринок №7 у м. Львові
Частина -I
паспортизація
Том -I
1978 р.

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

ДЕРЖБУД УРСР - УСНРВУ

ЛЬВІВСЬКА МІЖОБЛАСНА СПЕЦІАЛЬНА НАУКОВО - РЕСТАВРАЦІЙНА ВИРОБНИЧА МАЙСТЕРНІ

НАУКОВО - ДОСЛІДНА РЕСТАВРАЦІЙНА ДІЛЬНИЦЯ

Замовник :
Державний історико -
архітектурний заповідник
в м. Львові

Шифр 433/7
Інв. №

Пам"ятка архітектури XVI ст.
житловий будинок пл.Ринок,7
в м. Львові

Охоронний № 326/6

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

Ч А С Т И Н А - I

П А С П О Р Т И З А Ц І Я

Т О М - I

Головний архітектор І.МОГИТИЧ

Начальник НДРД майстерні Я.-А.НОВАКІВСЬКИЙ

Начальник НДРВ - I К. ПРИСЯЖНИЙ

Ведучий реставратор С. КРУПЧУК

м. Львів - 1977 р.

uma.lvivcenter.org

СКЛАД ТОМУ :

РОЗДІЛ І. ІСТОРИКО-ХРОНОЛОГІЧНА ДОВІДКА

РОЗДІЛ ІІ. ОПИС ІСНУЮЧОГО СТАНУ БУДИНКУ

РОЗДІЛ ІІІ. ФОТОФІКСАЦІЯ МИНУЛИХ РОКІВ

РОЗДІЛ ІУ. ФОТОФІКСАЦІЯ ІСНУЮЧОГО СТАНУ

РОЗДІЛ У. ФОТОФІКСАЦІЯ ГРАФІЧНИХ МАТЕРІАЛІВ З АРХІВІВ

РОЗДІЛ УІ. ОБМІРНІ КРЕСЛЕННЯ

РОЗДІЛ УІІ. [illegible] БУДИНКУ

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

Документація тому 433/П – опрацьована колективом науково – дослідного реставраційного відділу № I Львівської м/о СНРВ майстерні під загальним керівництвом ст.архітектора Крупчука С.Г.

за участю : архітектора ЛИПКИ Л.Р.

архітектора ВЕРЕС М.В.

архітектора ЛДАЗ ПШЕНИЧНИХ В.

Виконавці : техніки : ГАЛЯС О.С.

СКОЧНА Л.І.

Історико – мистецтвознавче обгрунтування

керівник історико – пошукової групи ВУЙЦИК В.С.

~~ст. науковий співробітник~~ ЛЕЩИНСЬКИЙ Л.О.

Фотофіксація :

ст. архітектор КРУПЧУК С.Г.

фотограф АФАНАС'ЄВА Л.І.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

РОЗДІЛ - І

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

Будинок № 7 – це чотириповерхова тривіконна кам"яниця з гладким тинькованим фасадом, позбавленим елементів архітектурного декору. Перший поверх кладений з тесаного каміння. Входові двері та вікна цього поверху з простим кам"яним обрамленням. Невелике прямокутне віконце над дверима, утворене імпостом, заповнене гратами. На рівні другого поверху влаштований невеличкий балкон на металевих кронштейнах. Другий і третій поверхи розділені вузенькими карнизами. Вікна в вглубленим профільованим в тиньку обрамленням. Єдиним скульптурним декором цього будинку є невеличка статуя богоматері в ніші другого поверху зліва.

Вузькі сіни, що ведуть в будинок, перекриті бочковим склепінням з розпалубками. В сінях, справа від входу, зберігся замурований дверний отвір з старим білокам"яним профільованим порталом.

Ця кам"яниця, яка в основі своїй походить з XVI ст., не зберегласяу первісному вигляді. Її сучасний стан походить з XIX ст., тобто періоду, коли перебудова старих кам"яниць у середмісті набрала масового характеру. Вже на переломі XVIII – XIX ст.ст. спостерігається деяке пожвавлення будівельного руху у Львові, але головним чином за рахунок перебудови старих будинків та надбудови на них верхніх поверхів.

Нам невідомо, як виглядав старий будинок. Слабу уяву про це може дати гравюра Періодера з видом Львова 1772 р. / див. фото / на якій будинок завершений фігурним аттиком. Такі ж аттики видно на сусідніх будинках № 8 і № 9.

В будинку залишились старі пивниці з готичними елементами. Пивниці дводільні в ширину і тридільні в глибину, частково виходять під тротуар. Склепіння пивниці у фасадній частині стрільчастої форми складені з старої цегли. Дослідивши спосіб мурування та планувальну систему пивниць цього та інших будинків на пл. Ринок, Т.А. Трегубова дійшла до висновку, що їх можна датувати другою половиною XV – початком XVI ст. / I, стор. 152, 155 /.

У XIX – XX ст. в приміщеннях першого поверху поміщались торгові підприємства, зокрема їдальня у правій частині.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

ІСТОРИКО - БУДІВЕЛЬНА ХРОНОГРАФІЯ

ХУП ст. - У цей час кам"яниця називалася " Краузовською ", пізніше " Шембеківською ". У зв"язку з тим, що вона прилягала до Корнякті вської кам"яниці між ними постійно пробивали стіну для збільшення житлової площі королівській свиті, яка резидувала в будинку Корнякта.

ХУШ ст. - Кам"яниця належала до родини Левуських.

1861 р. - Власниця будинку Анна Білінська листом від 15.УП цього року повідомляє магістрат, що вона не має можливості зайнятися ремонтом фасаду. Як видно з переписки йшлося про ремонт карнизу, який частково обвалився. / ЛДОА, ф.2, оп.2, од.зб. 3651, а.1 /.

1868 р. - Тут знаходилась крамниця з паперовими і мішаними товарами, що належала Магдалині Пенкош. Станислав Крижановський, купивши цю крамницю, просить у будівельного уряду дозволу на розширення крамничної вітрини. Дозвіл дано 20.IУ - 1868 р. з умовою, що вітрина не виходитиме розмірами на тротуар / там же, а.3 /.

1870 р. - Власниця Антоніна Домбчевська просить у магістрату дозволу на переробку вікна на головному фасаді. Дозвіл дано 23.УІ - 1870 р. / там же, а.5 /.

1871 р. - В подвір"ї знаходився хлівець для вепра, якого держав шинкар Ян Деметр. Магістрат листом від 5.IX ц.р. дає розпорядження негайно / протягом 8 днів / розібрати хлівець / там же, а.6 /.

1871 р. - Шинкар Ян Деметр в подвір"ї тримав комин для копчення. Магістрат з огляду на пожежну безпеку наказав терміново до 24 год розібрати його / там же, а.10 /.

1872 р. - Розібрано хлівець в подвір"ї / там же, а.14 /.

1873 р. - Будинок покрито новими гонтами / там же, а.16-17 /.

1872 р. - Подвір"я не бруковане. Будівельний уряд дає розпо -

рядж

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

рядження забрукувати його / там же, а. 18 /.

1873 р. – Дах головного будинку покрито вогнетривким матеріалом / там же, а. 25 /.

1887 р. – Власник Ян Сєдлячка просить у магістрату дозволу на збудування приміщення для сторожа з доданням проекту. Дозвіл на будівництво партерового будинку дано 22.У – 1887 р. / там же, а. 29 /.

1888 р. – Будівництво партерової офіцини закінчено, листом від 16.IУ ц.р. Ян Сєдлячка просить дозволу на її заселення / там же, а. 33 /.

1925 р. – Дозвіл на реконструкцію каналізації. Власник Франціщек Сєдлячка / там же, а. 41 /.

1934р. – Власник торгового підприємства Сімхе Герстман самовільно повісив нові вивіски / там же, а. 49 /. Магістрат дає розпорядження зняти вивіски / там же, а. 54 /.

1936 р. – Власник Олександр Гаас / там же /.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

ГРАФІЧНИЙ МАТЕРІАЛ ЛДОА
ф.2, оп.2, од.зб. 3651

I. а.43, 1925 р. Проект на реконструкцію каналізації затверджений 23.У- 1925 р. I:100. Розріз поздовжній А - В, план пивниць і каналу А - В. Автор інж. Мар"ян Ковальський.

2.а.58, 1935 р. Проект влаштування санвузлів. План партеру, I.II,III поверхів та пивниць I:100. Автор інж. Едвард Важни. Проект затверджено 21.УІ - 1985 р.

3.а.59,60 1935р. Проект переробки санвузлів. План I,II,III,IУ поверхів, I:200.

4.а.67, 1936 р. Ескіз вивіски фірми " Т - о - ма". В.Мороз / Гандель шкір " I:20. Затверджено I.IУ -1936.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

АРХІВНІ ДЖЕРЕЛА

I. ЛДОА, ф.2, оп.2, од.зб. 3651.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

Л І Т Е Р А Т У Р А

1. Т.А. Трегубова. Нове про архітектуру середньовічного житла на площі Ринок у Львові. Українське мистецтвознавство, вип.3, Київ, 1969, стор. 150 - 157.

2. t. Charewiczowa. Czarna kamienica i jej mieszkańcy. Lwów. 1935.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

РОЗДІЛ - II

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

Чотирьохповерховий трьохчастинний, в глибину ділянки, будинок головним фасадом виходить на пл. Ринок. Трьохосьовий фасад позбавлений будь - якого декору. Дворовий фасад також позбавлений декору. Столярка прорізів дворового фасаду різнохарактерна внаслідок проведених поточних ремонтів.

Подвір"я обмежене граничними мурами сусідніх будинків, які внаслідок прибудови до них офіцин значно звужені.
В кутах подвір"я з східного боку ізольована одноповерхова офіцина та 4 поверховий туалет, що на всіх рівнях сполучений галереями з будинком. Подвір"я має похідний зв"язок. Через основний вхід в будинок з пл. Ринок. Стан головного фасаду задовільний, фасад від подвір"я має великі втрати тиньку та сліди замокання.

Вощення подвір"я різнохарактерне. Приміщення офіцини має задовільний стан, але не відповідає вимогам, що ставляться до житла.

В приміщеннях першого поверху від пл. Ринок збереглися хрестові склепіння, стіни отиньковані, підлоги паркетні та в коридорі мозаїчні.

Перехід в подвір"я зберіг свій давний вигляд. Низьке склепіння, підлога вощена плитами пісковика.

Приміщення колишньої тиньної світлиці втратили свій вистрій, стіни отиньковані, стелі плоскі підвивні, підлога дощата ; приміщення вимагає ремонту.

Приміщення всіх верхніх поверхів позбавлені будь - якого декору та втратили свій вистрій. Стелі приміщень плоскі підвивні. Стіни отиньковані, пофальбовані, підлоги різні: паркет, дощаті та керамічна плитка.

Пивниці перекриті склепіннями з цегли та частково з каміння. Стіни пивниць з цегли різних габаритів. В приміщеннях пивниць від пл. Ринок проглядуються ділянки готичної кладки, та збережений готичний портал. Підлоги земляні.

Дахові конструкції дерев"яні, покриття з кровельної сталі. Стан дахових конструкцій задовільний. Сходи в будинку дерев"яні освітлені, світловим ліхтарем що розміщений над ними. При задовільному стані в цілому вимагають поточного ремонту та заміни частини деталей.

uma.lvivcenter.org

Управління
охорони
історичного
середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

РОЗДІЛ – III

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ПЕРЕЛІК ФОТОФІКСАЦІЇ :

Р о з д і л - III

Фото 1. Фрагмент гравюри Пернера 1772 р.

Фото 2. Фотографія будинку 30 -х років

Р о з д і л IУ

Фото 3. Головний фасад будинку

Фото 4. Фрагмент склепіння в сінях.

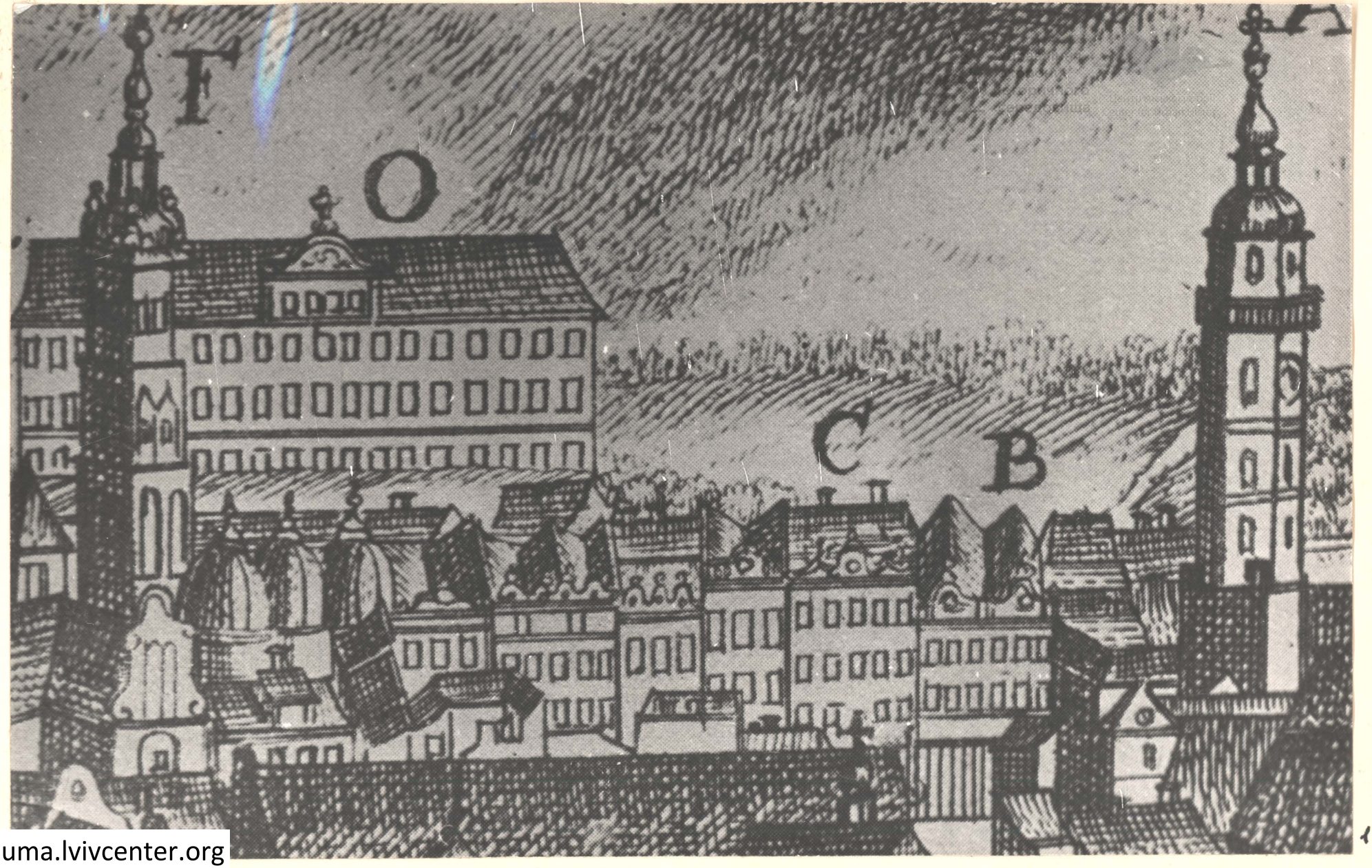
uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

1.

uma.lvivcenter.org

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

2.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History
uma.lvivcenter.org

Управління
охорони
історичного
середовища

3.

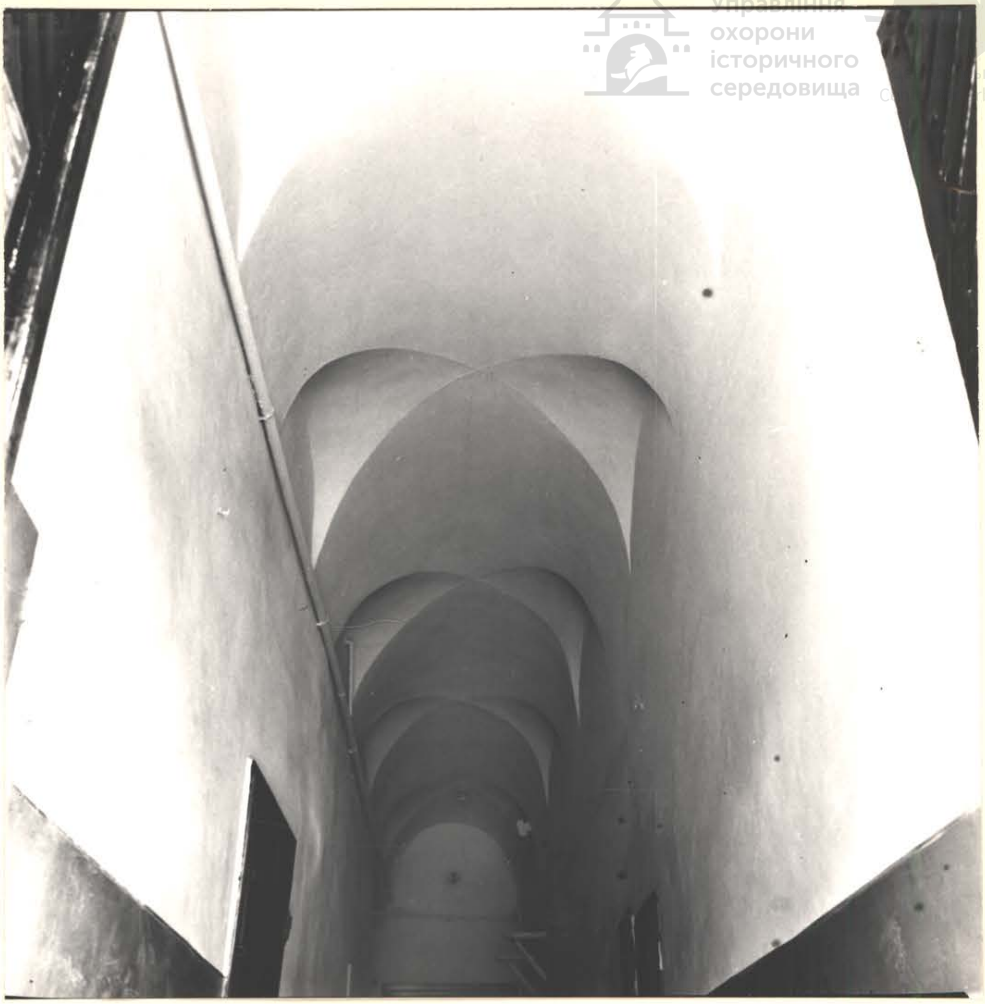
uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища

uma.lvivcenter.org

Управління
охорони
історичного
середовища

4.

uma.lvivcenter.org

Управління
охорони
історичного
середовища

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

РОЗДІЛ - У

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФОТОФІКСАЦІЯ АРХІВНИХ ГРАФІЧНИХ МАТЕРІАЛІВ

Фото 1.	Документ бюро буд.нагляду про технічний стан граничного муру	1935 р.
Фото 2.	Проект каналізації будинку	1925 р.
Фото 3-5.	Проект туалетів	1935 р.
Фото 6	Ескіз вивіски магазину	1936 р.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

77568

130 H3

Zarząd Miejski Król. Stołecznego Lwowa
L. IIB 4415 / 1935
Do 185 Wpłyn.

I

Zarządu Miejskiego król.stoł.m.Lwowa

we Lwowie

Urząd Nadzoru Budowlanego Rejon I.

Niniejszem donoszę, że mury ogniowe przylegające do podwórza realności Rynek 7. a które należą do realności ul.Blacharska L.12. i Rynek L.8. są w złym stanie .- Mur realności przy ul.Blacharskiej 12. wysokości około 13 m. nie jest wyprawiony, zaś część dolna wysokości około 6 m. na obsadzie posiada cehłę zmurszałą tak, że części cegieł spadają na podwórze zagrażając w ten sposób bezpieczeństwu życia mieszkańców realności Rynek L.7.

Na murze ogniowym od strony realności Rynek 8. wyprawa odstaje na całej wysokości i w przeważnej części już odpadła , zaś reszta wyprawy spada płatami na dach parterowej oficyny realności Rynek 7. niszcząc dach i zamula rynny.-

Pomijając już względ, że widok na spękany i sypiący się mur jest w wysokiej mierze niesestetyczny, i że zabiera światło w ciemnym pozatem podwórzu, stwierdzić muszę, że stan taki zagraża bezpieczeństwu życia mieszkańców realności Rynek L.7.

Koniecznem jest ze strony kompetentnej Władzy, komisyjne zbadanie tego muru celem stwierdzenia jego stanu i wydania potrzebnych zarządzeń.-

Za administratora:
Waldemina Janicka

IIB

uma.lvivcenter.org

77568

Zarząd miejski król. stołecznego Lwowa
L. MB 4415 / 24 SIERP 1935
Do 85 Załącz:

130 H3

1

Zarządu Miejskiego król.stoł.m.Lwowa

we Lwowie

Urząd Nadzoru Budowlanego Rejon I.

Niniejszem donoszę, że mury ogniowe przylegające do podwórza realności Rynek 7. a które należą do realności ul.Blacharska L.12. i Rynek L.8. są w złym stanie .- Mur realności przy ul.Blacharskiej 12. wysokości około 13 m.nie jest wyprawiony, zaś część dolna wysokości około 6 m. na obsadzie posiada cehłę zmurszałą tak, że części cegieł spadają na podwórze zagrażając w ten sposób bezpieczeństwu życia mieszkańców realności Rynek L.7.

Na murze ogniowym od strony realności Rynek 8. wyprawa odstaje na całej wysokości i w przeważnej części już odpadła , zaś reszta wyprawy spada płatami na dach parterowej oficyny realności Rynek 7. niszcząc dach i zamula rynny.-

Pomijając już wzgląd, że widok na spękany i sypiący się mur jest w wysokiej mierze nieestetyczny, i że zabiera światło w ciemnym pozatem podwórzu, stwierdzić muszę, że stan taki zagraża bezpieczeństwu życia mieszkańców realności Rynek L.7.

Koniecznem jest ze strony kompetentnej Władzy, komisyjne zbadanie tego muru celem stwierdzenia jego stanu i wydania potrzebnych zarządzeń.-

Za administratora:
Wilhelmina Janicka

HB

Gmaz.

24/8/35

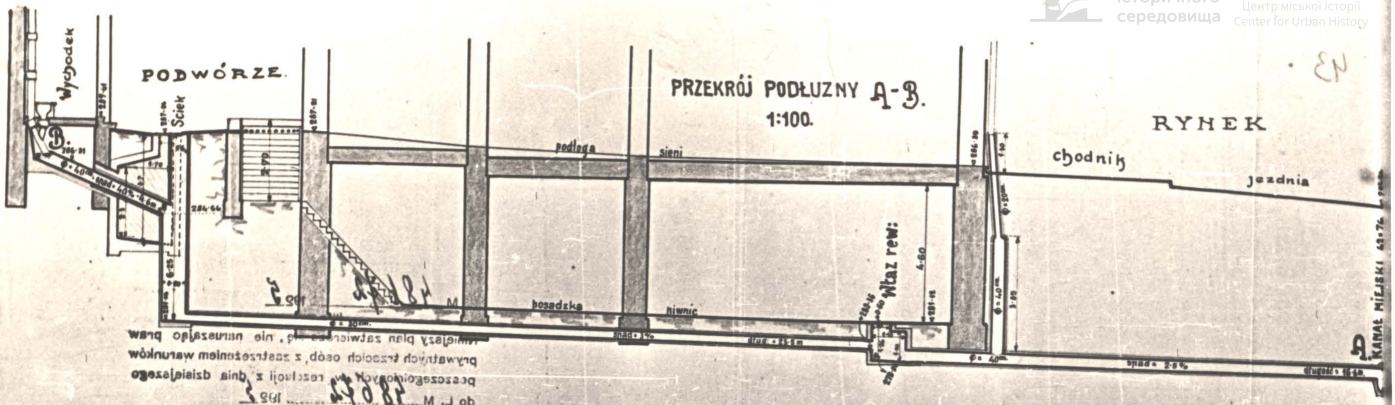
uma.lvivcenter.org

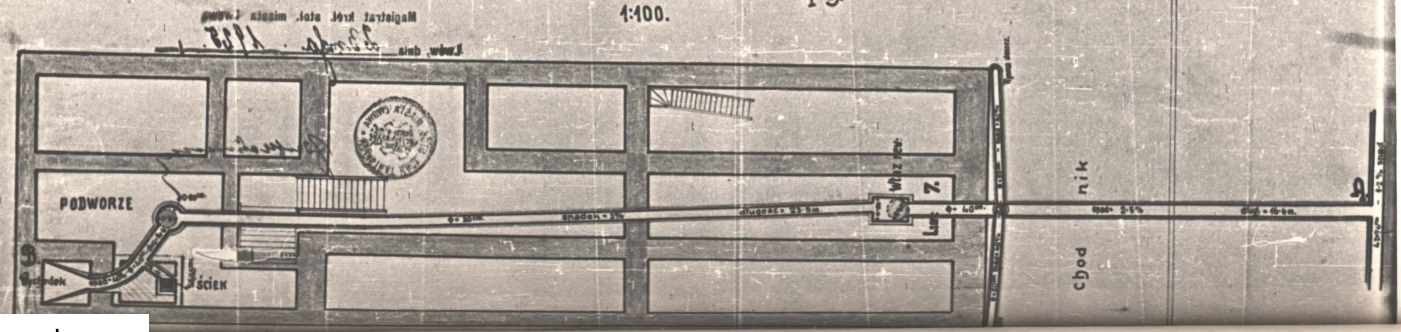
Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

2.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

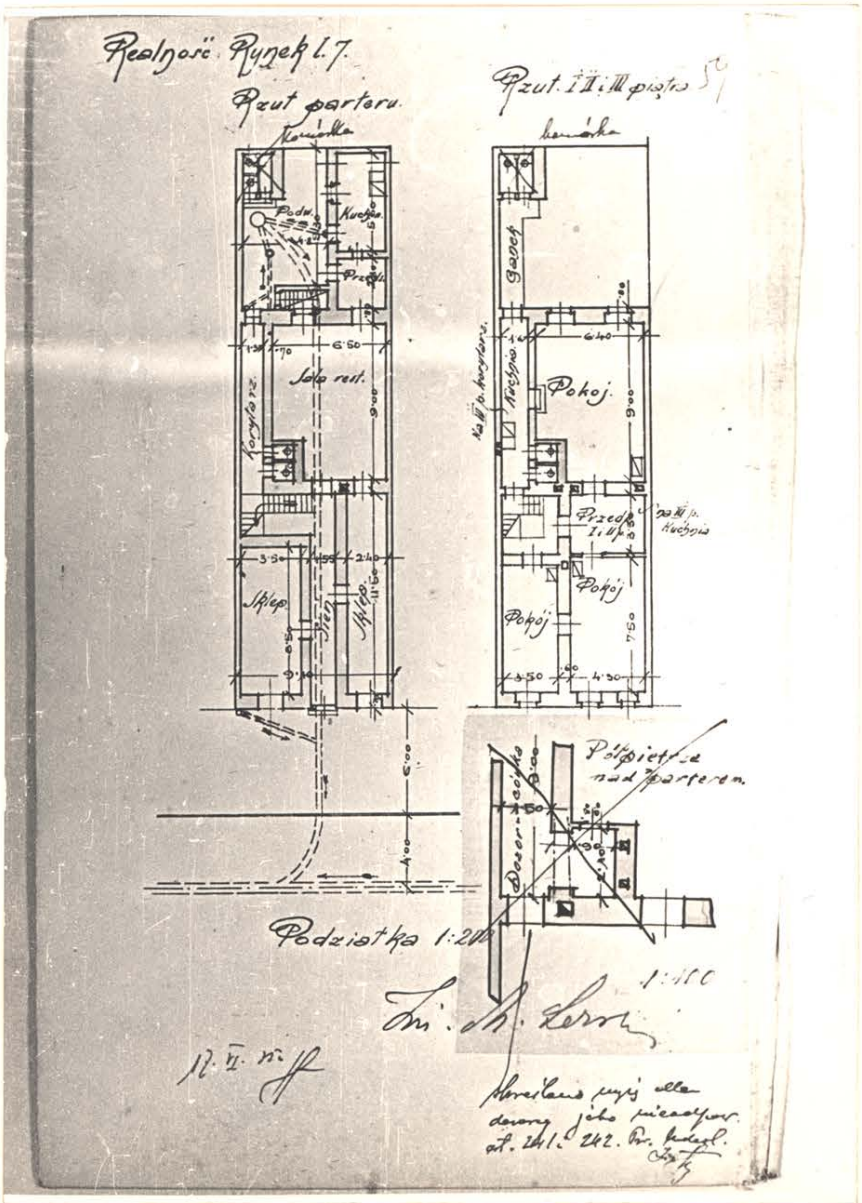

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

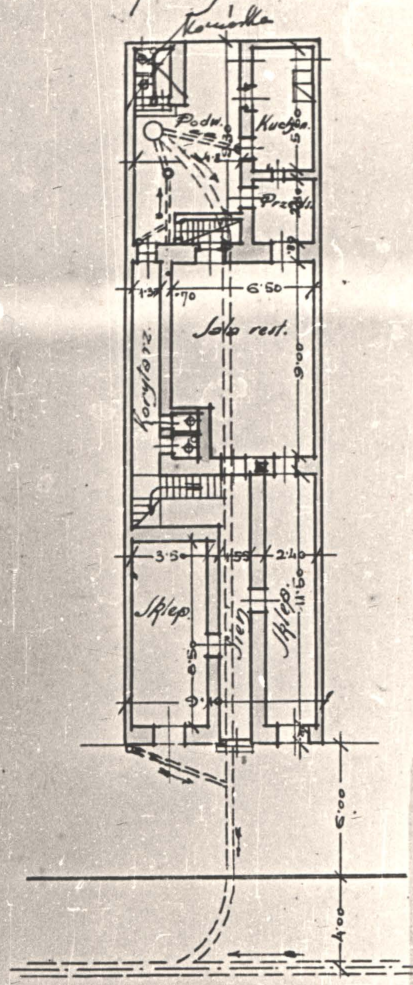
Realności Rynek l. 7.

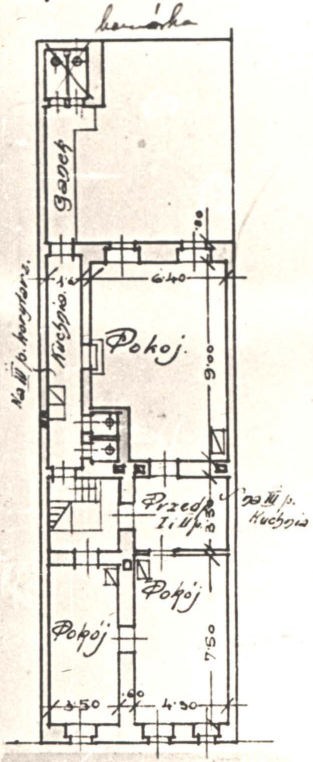
Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

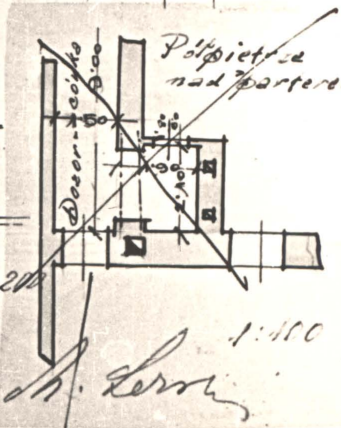
Realność. Rynek l. 7.

Rzut parteru.

Rzut. I. II. i III. piętra

Podziałka 1:200

1:100

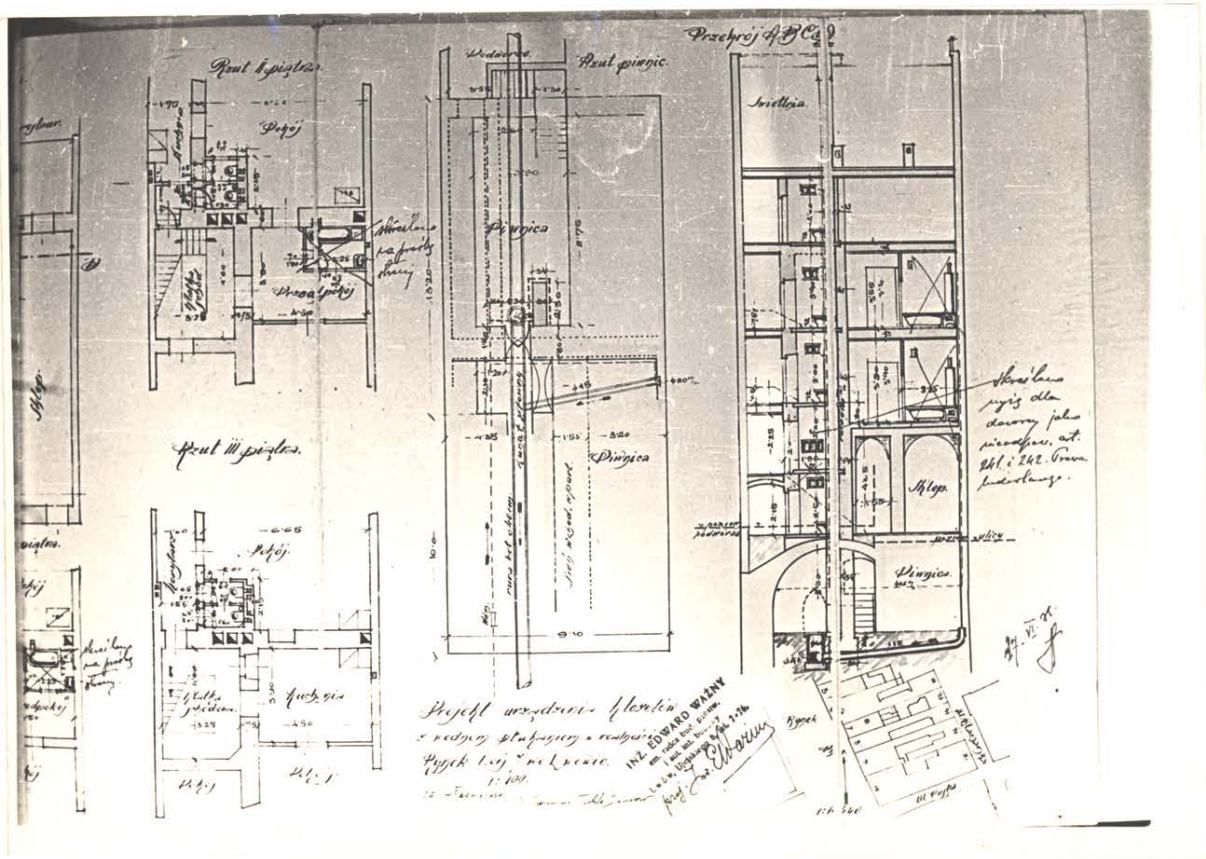
Inż. M. Lesz

12. VI. 38

Sporządzono projekt celem dozoru jako nieodpłatne. art. 241. 242. Pr. budowl.

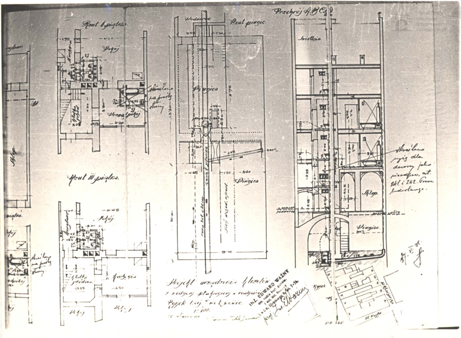
uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

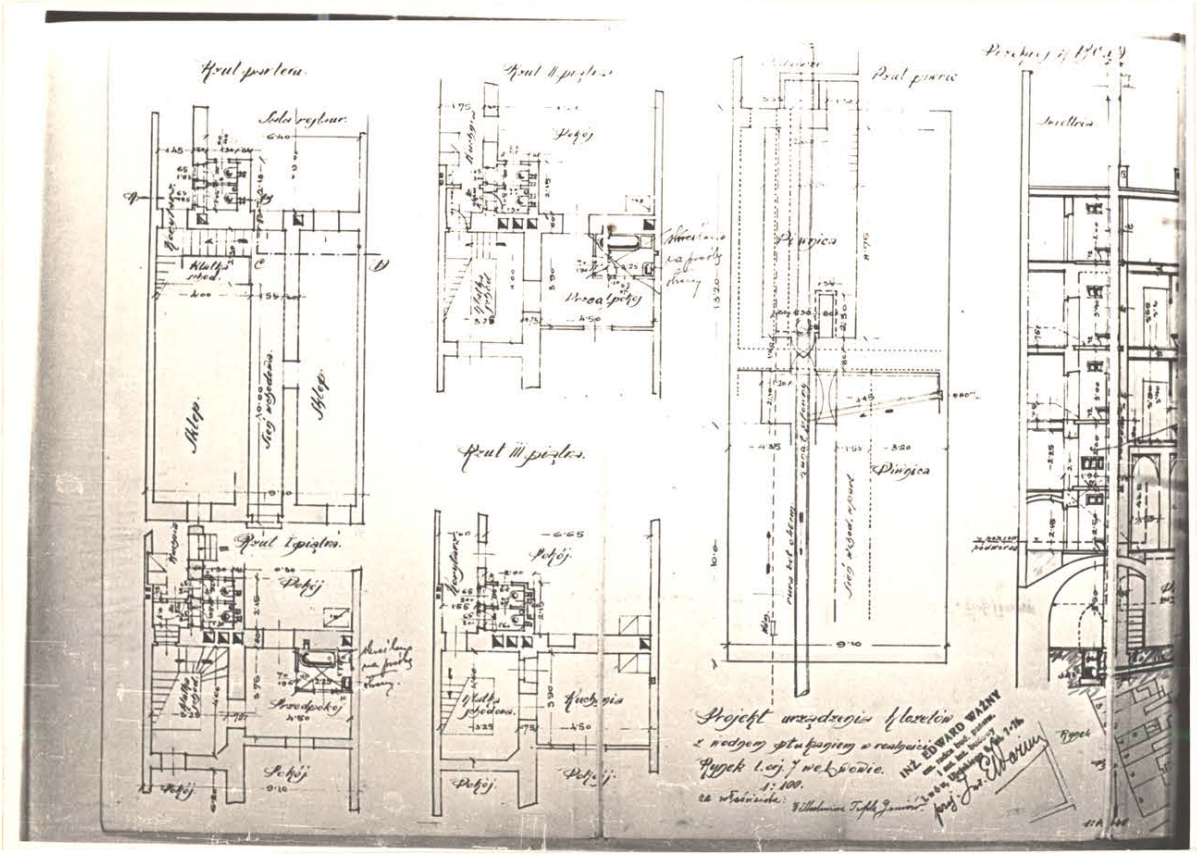
4.

uma.lvivcenter.org

uma.lvivcenter.org

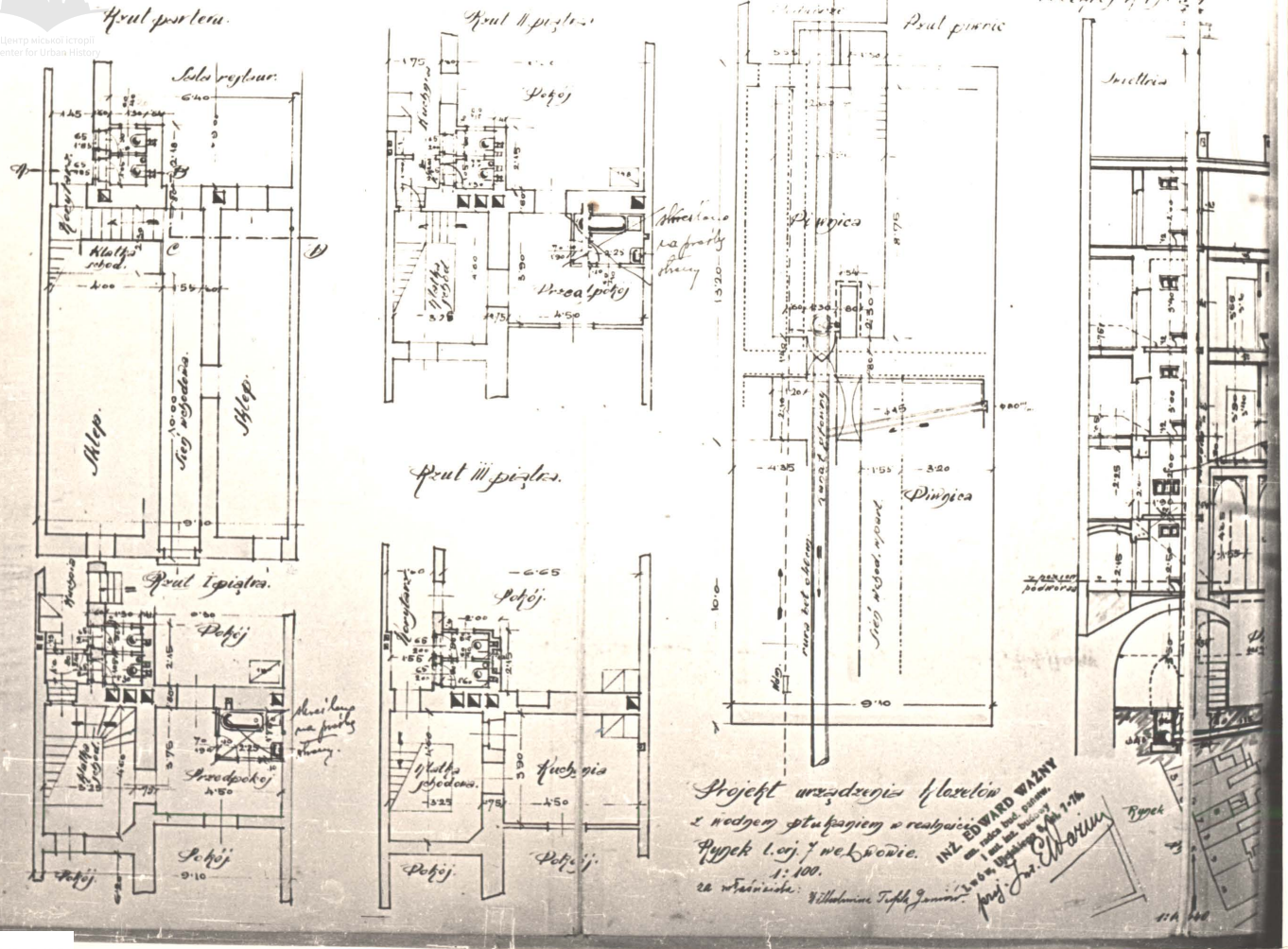
Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

5.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

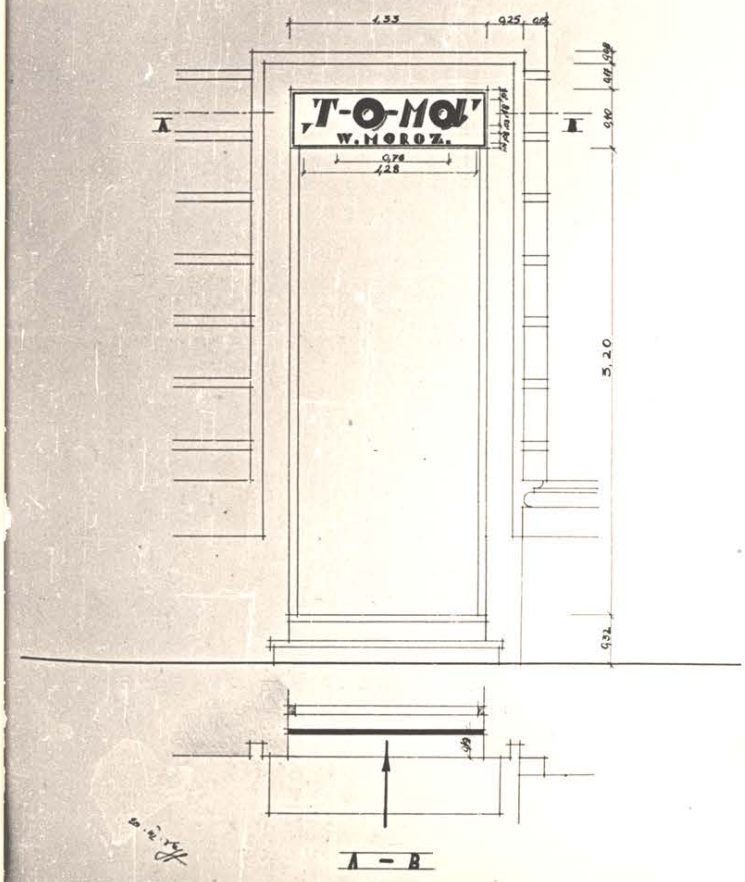
uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії Center for Urban History

6.

SZKIC FASADY Z SZYLDEM SKLEPU
FIRMY „T-O-MA" W. MOROZ HANDEL SKÓR
RYNEK L. 7.
SKALA 1 : 20

SZYLD PROWIZORYCZNY
WYM. 40/233 LITERY CZARNE
NA BIAŁEM PŁÓTNIE

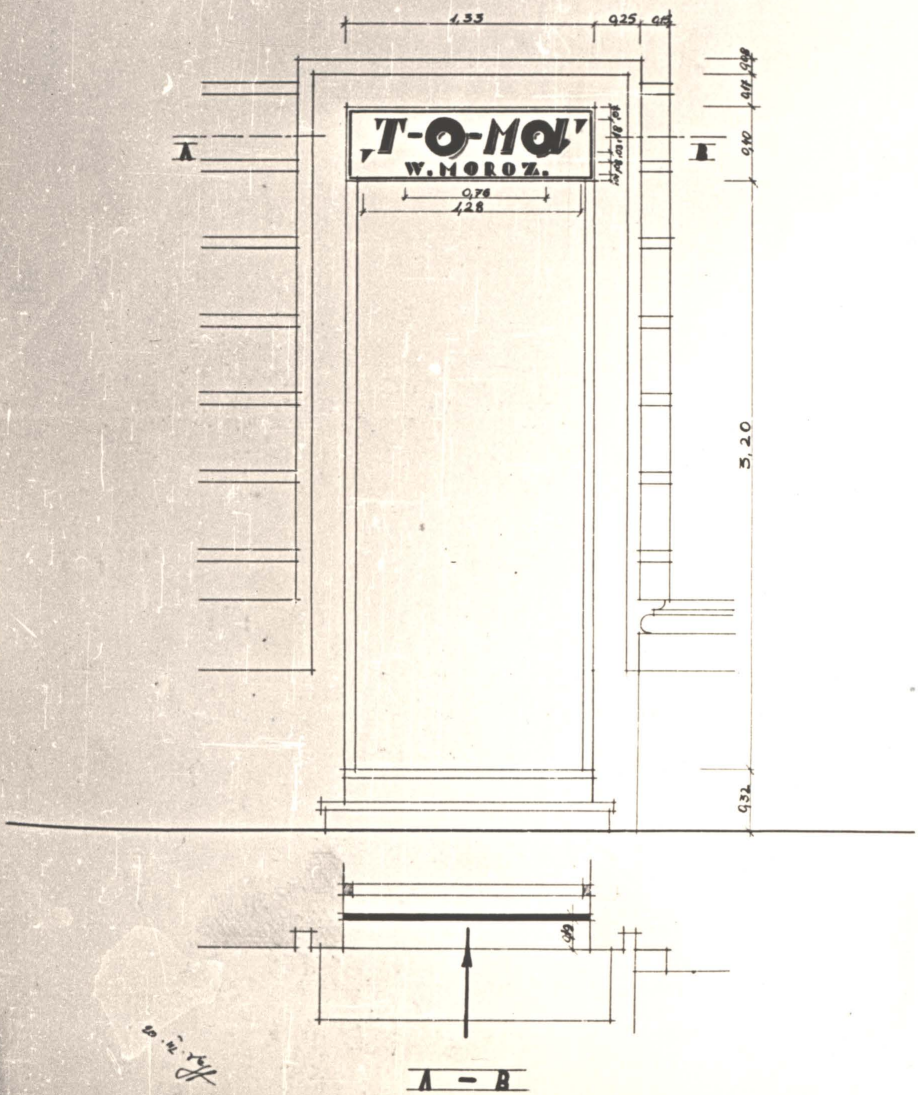

uma.lvivcenter.org

SZKIC FASADY Z SZYLDEM SKLEPU
FIRMY „T-O-MA" W. MOROZ HANDEL SKÓR
RYNEK L. 7.
SKALA 1 : 20

SZYLD PROWIZORYCZNY
WYM. 40/233 LITERY CZARNE
NA BIAŁEM PŁÓTNIE

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

РОЗДІЛ - VI

uma.lvivcenter.org

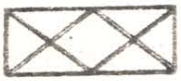
Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

УМОВНІ ПОЗНАЧЕННЯ ОБМІРНИХ КРЕСЛЕНЬ.

БАЛКОВАНА СТЕЛЯ

ХРЕСТОВЕ СКЛЕПІННЯ

ХРЕСТОВЕ СКЛЕПІННЯ З РОЗЕТАМИ

ХРЕСТОВЕ СКЛЕПІННЯ З НЕРВЮРАМИ

СКЛЕПІННЯ З ПІДП'ЯТНИКАМИ

БОЧКОВЕ СКЛЕПІННЯ

БОЧКОВЕ СКЛЕПІННЯ З ЛУНЕТАМИ

ПЛОСКА СТЕЛЯ З ЛІПНИНОЮ

Б/К ПОРТАЛ
/ВІКОННІ ОБРАМЛЕННЯ/

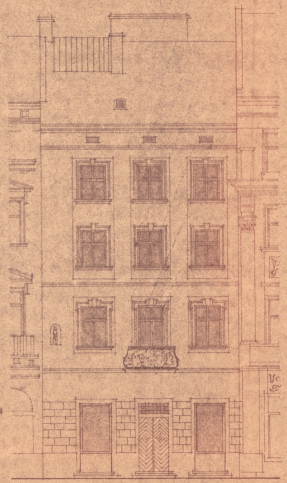

ЦІННІ ПЕЧІ

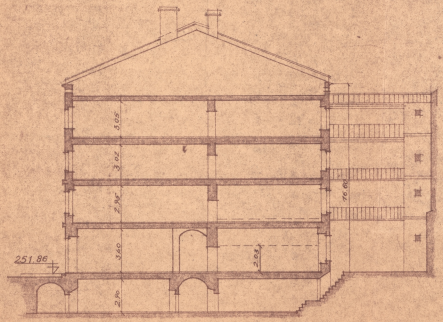

ЦІННИЙ ПАРКЕТ.

uma.lvivcenter.org

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

ФАСАД 3 ПЛ. РИНОК 1:100

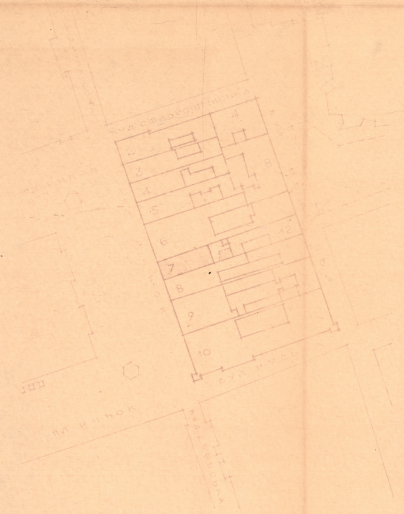
РОЗРІЗ А-А
М-Б 1:200

РОЗРІЗ Б-Б

uma.lvivcenter.org

Пам'ятка архітектури
будинок N7 на пл. Ринок
в м Львові
охоронний N 326/6

Управління охорони історичного середовища
Центр міської історії
Center for Urban History

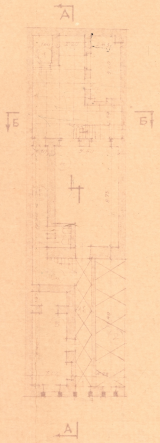

ситуаційний план

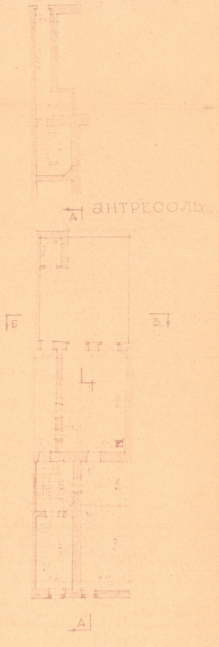

план пивниць

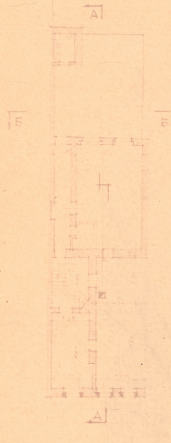
М-б 1:200

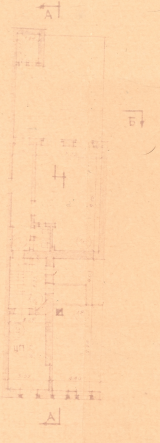
план I-го поверху

план II-го поверху

план III-го поверху

план IV-го поверху

план даху

uma.lvivcenter.org